AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

[redacted]

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
Nr 24768

Egz. Nr 1

ppłk dypl. WASZKIEWICZ

OPERACYJNY PLAN OBRONY POMORSKIEGO OKRĘGU WOJSKOWEGO

(Kierunek)

Biblioteka Szkoleniowa Nr 1
17104

24768

REMBERTÓW PAŹDZIERNIK 1965

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

[redacted]

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
Nr. 24708

Egz. Nr. 1

ppłk dypl. WASZKIEWICZ

OPERACYJNY PLAN OBRONY POMORSKIEGO OKRĘGU WOJSKOWEGO

Biblioteka Szkoleniowa
17104

24768

REMBERTÓW PA[redacted]ZIERNIK 1965

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku
(Dz. U. RP Nr 11 poz. 95)

[redacted]

[redacted]

ZATWIERDZAM
MINISTER OBRONY NARODOWEJ

Egz.nr 1

Dnia ..... 196..r.

Biblioteka Szkoleniowa Dz. I
X7104

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Sosnkowskiego
X24767

Ewekl. pot 12357

OPERACYJNY PLAN
OBRONY POMORSKIEGO OKRĘGU WOJSKOWEGO

I. ZADANIA POW

Przed POW wyłaniają się następujące grupy zadań:

- zapewnienie możliwości przegrupowania wojsk operacyjnych własnych i sojuszniczych;
- organizacja obrony lądowej obszaru POW;
- pomoc władzom terytorialnym w zakresie opbmar i opdywers;
- nagromadzenie zapasów i zaopatrywanie w środki materiałowo-techniczne jednostek operacyjnych i OTK i inne świadczenia na rzecz wojsk operacyjnych.

Zadania te obejmują okres pokoju i wojny i w większości z nich musi być realizowana równolegle.

W okresie pokojowym zadanie POW polega na wszechstronnym opracowaniu planów operacyjnych i operacyjno-mobilizacyjnych oraz operacyjnego przygotowania terenu. W realizacji tych zadań główny wysiłek należy skupić na osiągnięcie pełnej gotowości bojowej wojsk operacyjnych i OTK. Natomiast w planie operacyjnym obrony obszaru POW szczególną uwagę zwrócić na obronę przed bronią masowego rażenia, zwalczanie desantów powietrznych i morskich.

W okresach bezpośrednio poprzedzających wojnę oraz w trakcie jej prowadzenia rola POW w realizacji zadań będzie polegała na wprowadzeniu w życie planów operacyjno-mobilizacyjnych oraz sprawnym zabezpieczeniu wyjścia z granic okręgu związków wojsk operacyjnych.

Z chwilą rozpoczęcia przegrupowania i przemarszu wojsk operacyjnych głównym problemem będzie zapewnienie regulacji ruchu oraz techniczne utrzymanie dróg, ochrona i obrona ważnych obiektów komunikacyjnych, zaopatrywanie medyczne i techniczna pomoc przegrupowującym się wojskom. Należy się liczyć z tym, że związki wojsk operacyjnych, a szczególnie taktyczne wydzielone ze składu WOW oraz związki Armii Radzieckiej mogą przechodzić przez obszar POW swą główną masą już w okresie wojny. W tym czasie mogą być znisz-

[redacted]

[redacted]czone główne przeprawy na rz. WISŁA i ODRA oraz ważniejsze węzły komunikacji drogowej i kolejowej. Wyznaczone drogi tranzytowe /kołowe oraz kolejowe/ oprócz mostów na rz. WISŁA i ODRA przechodzą przez szereg ważnych węzłów komunikacyjnych, takich jak: ELBLĄG, TCZEW, GRUDZIĄDZ, BYDGOSZCZ, TORUŃ, CHOJNICE, PIŁA, SZCZECINEK, STARGARD SZCZ., SZCZECIN, KOSTRZYN.

W realizacji zadań związanych z likwidacją skutków użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia i innych środków niszczenia oraz walkę z desantami powietrznymi i morskimi, będą brały udział siły i środki centralnego podporządkowania, sąsiednich okręgów wojskowych oraz układu terytorialnego, z którymi należy uzgodnić:

- z dowództwem MW problemy organizacji obrony wybrzeża morskiego;
- ze sztabem generalnym - sposób wykorzystania sił i środków centralnego podporządkowania znajdujących się na obszarze POW;
- z sąsiednimi okręgami zakres wzajemnej pomocy w zwalczaniu większych band zbrojnego podziemia oraz sposób wzajemnej informacji;
- z 1 KOPK - główny wysiłek obrony przeciwlotniczej na obszarze POW, osłonę przepraw na rz. WISŁA, ODRA oraz sposób wsparcia wojsk okręgu w zwalczaniu desantu powietrznego, morskiego i grup specjalnych nieprzyjaciela oraz sposób powiadamiania i alarmowania wojsk OTK o zagrożeniu z powietrza;
- z układem terytorialnym: - pomoc w likwidacji skutków uderzeń broni masowego rażenia nieprzyjaciela, utrzymania dróg, ochrona i obrona ważnych obiektów, walka z desantami nieprzyjaciela i ewentualnymi bandami zbrojnego podziemia oraz regulacja ruchu.

Nagromadzenie środków materiałowo-technicznych winno być prowadzone z punktu widzenia potrzeb zaopatrywania związków taktycznych 2 A wydzielonej ze składu POW oraz jednostek operacyjnych przechodzących tranzytem przez obszar okręgu oraz oddziałów OTK.

II. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU POW

a/ Położenie geograficzne obszaru POW

Obszar POW znajduje się w północnej części POLSKI nad morzem Bałtyckim i obejmuje województwa: szczecińskie, koszalińskie, gdańskie i bydgoskie.

Granice okręgu przebiegają:

- z północy wzdłuż wybrzeża Bałtyckiego - długości 524 km /w tym półwysep Hel - 71 km/;

- z zachodu wzdłuż rz. ODRA i zalewu szczecińskiego oraz w terenie otwartym o długości - 187 km /w tym rz. ODRA i zalew szczeciński - - 155 km/;
- z południa wzdłuż rz. WARTA, NOTEĆ, płd zach granice województwa bydgoskiego;
- ze wschodu wzdłuż wsch granic województwa gdańskiego i bydgoskiego.

Terytorium POW obejmuje obszar o łącznej powierzchni 62.427 km^2, co stanowi 20% powierzchni kraju. Obszar ten zamieszkuje 4565,5 tys. mieszkańców, co stanowi około 15% ogółu ludności kraju.

Podział administracyjny POW przedstawia się następująco:

Tabela nr 1

Wyszczególnienie	Powiaty		Dzielnica xx	Miasta xxx	Osiedla	Gromady
	ogółem	w tym miejskie x				
województwo szczecińskie	14	1	4	38	2	145
woj. koszalińskie	15	2	-	34	1	169
woj. gdańskie	18	5	3	25	6	146
woj. bydgoskie	26	5	-	58	-	311
	73			155		

Uwaga: x/ Miasta stanowiące powiaty miejskie.
xx/ Dzielnice miast, które posiadają dzielnicowe rady narodowe.
xxx/ Łącznie z miastami stanowiącymi województwa i miastami stanowiącymi powiaty miejskie.

Teren POW jest na ogół równinny, niekiedy falisty i pagórkowaty, pokryty szeregiem zwartych kompleksów leśnych, pocięty rzekami przybrzeżnymi i jeziorami typu rynnowego.

Najwyższe wysokości bezwzględne dochodzą do 329 m npm /G. Wieżyca woj. gdańskie/ koło miejscowości SZYMBARK, najniższe zaś w płd wsch części województwa gdańskiego /depresja/ - 0,2 m poniżej poziomu morza.

Do najważniejszych rzek przecinających południkowo obszar okręgu należą: WISŁA i ODRA, a równoleżnikowo - WARTA z NOTECIA połączona kanałem BYDGOSKIM z WISŁA. Obszar POW ma charakter przemysłowo - rolniczy. Przemysł skupia się przeważnie w miastach oraz większych osiedlach miejskich. Największe okręgi przemysłowe: gdański, byd-

goski i szczeciński.
Zalesienie obszaru okręgu wynosi 22,5 tys. km^2, tj. 37% terytorium POW. Z bogactw naturalnych występuje tu sól kuchenna, gips, sól potasowa, węgiel brunatny. Przeważają grunty piaszczyste i piaszczysto-gliniaste, w niektórych rejonach występują grunty mułowo-błotne i bagienne. Gospodarka rola jest dobrze rozwinięta. Z upraw rolnych należy wymienić: pszenicę, jęczmień, żyto, buraki cukrowe, ziemniaki. Hodowla bydła, trzody chlewnej, koni i owiec jest dobrze rozwinięta.
Sieć komunikacyjna występująca na obszarze POW jest dobrze rozwinięta. Ludność województwa bydgoskiego i częściowo gdańskiego miejscowa, na pozostałym obszarze napływowa z centralnej, płd wsch części POLSKI oraz w ramach repatriacji z terenów z zachodniej Białorusi i Ukrainy. Średnia gęstość zaludnienia w poszczególnych województwach:

- szczecińskie - 63 na 1 km^2;
- koszalińskie - 40 - " -
- gdańskie -117 - " -
- bydgoskie - 85 - " -

b/ Charakterystyka obszaru z punktu widzenia wojskowego.

Obszar POW obejmuje północną część Niziny Polskiej /Pojezierze Pomorskie i częściowo Mazurskie/, które łączy się z Niziną Niemiecką i Białoruską.

Prawie cały teren POW za wyjątkiem doliny ODRY i częściowo Pojezierza Mazurskiego stwarza dogodne warunki do rozwinięcia wszystkich rodzajów sił zbrojnych oraz prowadzenie działań powietrzno-desantowych, desantowo-morskich i dywersyjnych.

Zachodnia granica okręgu /PRL/ sąsiaduje z Rostockim Okręgiem Wojskowym NRD i jest oddalona 190 do 225 km od rubieży styczności z potencjalnym nieprzyjacielem. Ze względu na niewielką głębokość północnej części NRD, obszar POW stanowi rejon wyjściowy wojsk operacyjnych pierwszego rzutu strategicznego północnego skrzydła sił zbrojnych Układu Warszawskiego oraz rejon rozwinięcia szeregu baz lotniczych, rakietowych i zaopatrzenia. Wysoki stopień zalesienia /37 % obszaru POW/ stwarza dogodne warunki maskowania przed obserwacją lotniczą, rozmieszczenia sił i środków wojsk operacyjnych i OTK, rozśrodkowania ludności cywilnej oraz dóbr materialnych i kulturalnych. Istnienie na terytorium OW rejonów wyjściowych i baz zaopatrzenia pierwszego rzutu strategicznego północnego skrzydła wojsk operacyjnych Układu Warszawskiego, lotnisk, wyrzutni rakietowych i baz morskich

zwiększa prawdopodobieństwo uderzeń powietrznych nieprzyjaciela, od których może ucierpieć w znacznym stopniu ludność cywilna, przemysł i komunikacja.

Dobrze rozbudowana drożnia na obszarze POW zabezpiecza tranzyt i komunikację dla potrzeb wojsk operacyjnych i OTK. Decydującą rolę w systemie komunikacji odgrywają przeprawy na rz. WISŁA i ODRA.

Akwen Morza Bałtyckiego stanowi strefę bezpośredniej styczności państw NATO i kapitalistycznych z obozem państw socjalistycznych. Wybrzeże polskie stwarza dogodne warunki obrony przeciw desantom morskim nieprzyjaciela, a jednocześnie stanowi podstawę wyjściową do ewentualnych działań marynarki wojennej, lotnictwa, broni rakietowej przeciw nieprzyjacielskim siłom morskim, bazom i liniom komunikacyjnym w strefie Morza Bałtyckiego i Cieśnin Duńskich. Porty załadowcze DANII, NRF i SZWECJI oddalone są od naszych portów od 100 - 450 km tak, że desanty morskie mogą odległość tę pokonać w ciągu nocy, a powietrzne w ciągu godziny. Wybrzeże Bałtyckie niemal w całości nadaje się do wysadzenia desantów morskich przeciwnika. Ze względu na możliwość równoczesnego podejścia z morza wszystkich sił desantu nieprzyjaciela oraz rozwinięcia operacji na lądzie mogą być wykorzystane następujące odcinki wybrzeża morskiego:

- JASTRZEBIA GÓRA - ŁEBA;
- USTKA - KOŁOBRZEG.

Trudność działania desantu morskiego na tych odcinkach może stanowić brak portów, które mogą być wykorzystane jako bazy zaopatrzeniowe dla wojsk inwazyjnych. W systemie obrony wybrzeża najważniejsze są bazy morskie z portami: GDAŃSK, GDYNIA /z portami: GDAŃSK, GDYNIA, HEL, JASTARNIA, WŁADYSŁAWOWO/, KOŁOBRZEG oraz ŚWINOUJŚCIE /z portami: DZIWNÓW, ŚWINOUJŚCIE, SZCZECIN/ z tym, że bazy USTKA i KOŁOBRZEG mają drugorzędne znaczenie i mogą być przeznaczone do działań lekkich sił morskich wydzielonych do obrony przeciwdesantowej, osłony wojsk działających wzdłuż wybrzeża i zaopatrywania sił lądowych drogą wodną.

c/ Struktura ludnościowa POW

Obszar POW od momentu połączenia z macierzą cechuje duże tempo wzrostu zaludnienia. W pierwszym okresie dominującą rolę w zaludnieniu ZIEMI POMORSKIEJ odegrała emigracja ludności z centralnych regionów kraju oraz z ziem zachodniej Białorusi i Ukrainy, zaś w drugim okresie duży przyrost naturalny. W rezultacie

struktura etnograficzna społeczeństwa północnych ziem zachodnich jest jednolita.

Obszar POW zamieszkuje 4565,5 tys. mieszkańców /według danych na 31.12.1962r./ w tym około 56% w miastach i miasteczkach, przy czym charakterystyczne pod tym względem są województwa: gdańskie /66,8%/ i szczecińskie /62,9%/.

104. Średnia gęstość zaludnienia 76 osób na 1 km^2 /średnia krajowa 98 osób na 1 km^2/; rozmieszczenie ludności na terenie POW jest bardzo zróżnicowane od 40 osób w województwie koszalińskim, do 117 w województwie gdańskim. W miastach o zwartej wielopiętrowej zabudowie /GDAŃSK, SZCZECIN, BYDGOSZCZ/ gęstość zaludnienia przekracza 4000 osób na 1 km^2, na przedmieściach miast i miasteczek o luźnej zabudowie około 2000 osób na 1 km^2 i pozostałego obszaru średnio około 20-30 osób na 1 km^2.

STRUKTURA LUDNOŚCIOWA POW

Tabela nr 2

Województwo	Powierzchnia w km^2	Ludność w tys.	Mężczyźni w tys.	Osób na 1 km	W miastach	
					w tys.	w %
Bydgoskie	20798	1775,6	857,6	85	859,9	48,4
Gdańskie	10978	1282,7	632,5	117	857,1	66,8
Koszalińskie	17974	713,3	351,8	40	326,8	45,8
Szczecińskie	12677	793,9	392,9	63	499,6	62,9
Ogółem POW	62427	4565,5	2225,8	76	2543,4	55,9

Z zestawienia wynika, że 55,9% ludności POW zamieszkuje w miastach, a 44,1 na wsi.

Dane liczbowe charakteryzujące ważniejsze miasta POW

Tabela nr 3

Miasto	Ludność w tys.	Powierzchnia w km^2 /granice adm./	Budynki mieszk. w tys.	Zabudowa wielopiętrowa w %	Łóżka szpitalne	Zdroje uliczne
GDAŃSK	301,7	155	14,6	65	1800	46
SZCZECIN	286,3	284	12,3	70	820	-
BYDGOSZCZ	244,0	116	11,7	65	1350	68
GDYNIA	156,2	73	9,6	65	680	257
TORUŃ	109,6	93	5,9	65	950	8
ELBLAG	81,1	32	3,8	60	420	-
GRUDZIADZ	68,0	44	3,4	60	270	-
WŁOCŁAWEK	65,8	41	3,1	60	400	-
SŁUPSK	55,8	43	2,9	55	320	-
INOWROCŁAW	49,3	37	2,5	50	400	-
KOSZALIN	48,0	65	2,7	60	900	-
TCZEW	35,3	35	1,8	40	250	-
Ogółem w głównych miastach POW:	1501,1		71,4	60	8560	-

Obszar POW ma dość dobrze rozwiniętą sieć osiedli miejskich i wiejskich. Osiedla miejskie charakteryzują się zwartą zabudową, są zelektryfikowane, posiadają najczęściej wodociągi i kanalizację oraz są ośrodkami administracyjno-handlowymi. Osiedla wiejskie rozmieszczone są wzdłuż szos i dróg. Budynki wiejskie w większości murowane, kryte dachówką i blachą, rzadziej papą. Warunki sanitarno-higieniczne są zadowalające.

Stan zaludnienia ma dominujący wpływ na możliwość obrony i ochrony ludności w szczególności w rozbudowie i budowie schronów i ukryć oraz możliwości jej rozśrodkowania. W większych osiedlach

miejskich jest również skupiony przemysł, administracja, handel i kultura, stąd wyłania się problem ochrony przemysłu oraz rozśrodkowanie dóbr materialnych i kulturalnych.

Organizacja OT opiera się z reguły o ludność miejscową, nie powołaną do wojsk operacyjnych i OTK, a zatrudnioną w poszczególnych działach gospodarki narodowej.

ZATRUDNIENIE LUDNOŚCI POW

Tabela nr 4

Województwo	W wieku 16-59 lat		Utrzymujących się		Zatrudnionych w gospodarce narodowej
	ogółem	w miastach	z rolnictwa	poza rolnictwem	
Bydgoskie	900,5	452,5	1048,0	658,2	411,4
Gdańskie	667,8	456,3	944,5	275,5	446,3
Koszalińskie	347,8	164,8	382,7	303,7	169,3
Szczecińskie	401,2	226,5	514,7	240,1	252,4
Ogółem w POW:	2344,3	1344,1	2880,9	1474,5	1279,4

Przyjmując za podstawę przedstawione zestawienie zasobów ludzkich jakimi dysponuje POW, można przystąpić do analizy potrzeb osobowych. W pierwszym rzędzie dla potrzeb sił zbrojnych należy przyjąć powołanie w granicach 7 - 10% ogółu mieszkańców okręgu, a następnie dla potrzeb przemysłu, transportu i innych działów gospodarki narodowej. Do tego celu można posłużyć się tabelą obrazującą zatrudnienie w gospodarce uspołecznionej.

ZATRUDNIENIE W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ WG DZIAŁÓW

Tabela nr 5

Województwo	Ogółem	przemysł	budownictwo	rolnictwo	leśnictwo	transport i łączność	obrót towarowy	gospodarka komunalna	oświata i kultura	ochrona zdrowia	administracja publiczna	finanse	org. społ.-polit.
Bydgoskie	409,6	163,4	34,1	34,8	9,1	38,4	45,5	10,6	25,8	16,7	13,2	4,2	5,3
Gdańskie	392,0	137,4	37,1	25,1	6,6	54,9	42,7	16,5	26,0	17,4	11,2	2,9	4,8
Koszalińskie	174,8	37,8	15,5	35,1	11,3	15,3	19,5	6,0	11,5	9,2	6,8	2,0	2,5
Szczecińskie	240,8	68,3	21,8	31,3	7,9	31,6	23,8	11,5	15,8	11,1	8,5	2,0	3,2
Ogółem w POW:	1214,2	406,9	109,0	126,3	34,9	140,2	131,5	44,6	89,1	54,4	39,7	11,1	15,8

Z powyższej tabeli wynikają dysproporcje pomiędzy liczbą zatrudnionych we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej, a liczbą zatrudnionych w poszczególnych resortach na terenie poszczególnych województw. Dysproporcje te mają wpływ na uzupełnienie i nowe formowanie jednostek operacyjnych i OTK.

d/ Przemysł

Obszar POW daje krajowi 14,4% globalnej produkcji.

Tabela nr 6

Województwo	% produkcji globalnej	Ważniejsze gałęzie przemysłu	Lokalizacja ośrodków przemysłowych
Bydgoskie	5,8	elektrotechniczny, środków transportu, gumowy, chemiczny, spożywczy	BYDGOSZCZ, TORUŃ, WŁOCŁAWEK, GRUDZIADZ I NOWROCŁAW
Gdańskie	4,8	środków transportu, elektrotechniczny, metalowy	GDAŃSK, GDYNIA, ELBLĄG, STARGARD GD.
Koszalińskie	1,2	środków transportu, metalowy, włókienniczy, drzewny, spożywczy	KOSZALIN, SŁUPSK, KOŁOBRZEG, USTKA, BIAŁOGARD
Szczecińskie	2,6	środków transportu, metalowy, elektrotechniczny, tworzyw sztucznych	SZCZECIN, STARGARD SZCZ., GRYFICE, GOLENIÓW
Ogółem:	14,4	środków transportu, elektrotechniczny, odzieżowy, drzewny, spożywczy	jak wyżej

Produkcja globalna przemysłu według gałęzi i województw
/Dane na rok 1964 według rocznika statystycznego/

Tabela nr 7

Gałęzie przemysłu	Polska	Bydgoskie	Gdańskie	Koszalińskie	Szczecińskie
1	2	3	4	5	6
Wytwarzanie energii elektrycznej i cieplnej	100,0	1,0	3,4	0,4	3,3
Przemysł paliw	100,0	0,2	0,2	0,2	0,3
Hutnictwo żelaza	100,0	-	-	-	1,3
Przemysł maszynowy konstr.metal.	100,0	5,4	4,4	0,8	0,9
Przemysł elektrotechniczny	100,0	6,8	4,7	0,4	1,6
Przemysł środków transportu	100,0	3,7	16,7	1,2	6,2
Przemysł metalowy	100,0	4,0	2,1	0,3	1,4
Przemysł chemiczny	100,0	8,6	1,9	0,1	2,0
Przemysł gumowy	100,0	21,8	1,2	0,2	0,5
Przemysł mat. budowlan.	100,0	3,8	2,6	0,9	1,3
Przemysł szklarski	100,0	2,3	1,4	0,4	0,7
Przemysł porcel.-fajansowy	100,0	4,7	0,1	-	-
Przemysł drzewny	100,0	7,7	7,8	5,3	2,8
Przemysł papierniczy	100,0	9,3	1,5	0,5	5,1
Przemysł poligraficzny	100,0	5,5	3,2	2,4	1,6
Przemysł włókienniczy	100,0	1,0	0,7	0,4	0,2
Przemysł odzieżowy	100,0	6,7	3,1	0,9	2,5

1	2	3	4	5	6
Przemysł skórzano-obuwniczy	100,0	4,0	4,8	1,6	1,1
Przemysł spożywczy	100,0	10,3	6,6	2,2	3,6
Przemysł solny	100,0	17,1	-	-	-
Inne gałęzie przemysłu	100,0	7,1	5,3	1,4	3,0

Przemysł na obszarze POW bazuje na surowcach dostarczanych z głębi kraju. Dążąc do unieruchomienia zakładów przemysłowych i zahamowania produkcji, nieprzyjaciel może atakować najbardziej newralgiczne punkty, jak np. linie wysokiego napięcia, węzły komunikacyjne itp.

Obszar POW zasilany jest w energię elektryczną z elektrowni w SZCZECINIE, BIAŁOGARDZIE, GORZOWIE WLKP, PILE, BYDGOSZCZY, INOWROCŁAWIU, WŁOCŁAWKU, CHEŁMŻY, GRUDZIADZU, GDAŃSKU, GDYNI i ELBLAGU oraz wodnych w KORONOWIE, ZURZE i BIAŁKOWIE.

Najważniejsze linie energetyczne:

a/ KONIN - BYDGOSZCZ - GDAŃSK;

b/ KONIN - GNIEZNO - GORZÓW WLKP. - KLUCZEWO - NOWOGARD i GNIEZNO - PIŁA - BIAŁOGARD;

c/ OLSZTYN - ELBLAG - GDAŃSK - GDYNIA - SŁUPSK - KOSZALIN - BIAŁOGARD - KLUCZEWO;

d/ BYDGOSZCZ - WŁOCŁAWEK.

Zarówno elektrownie jak linie wysokiego napięcia mogą w pierwszym rzędzie być obiektami działania sabotażu i dywersji podobnie jak ropociąg "Przyjaźń", który częściowo przebiega przez teren POW.

e/ Komunikacja

1. Kolejowa.

Sieć kolejowa na obszarze POW jest na ogół dobrze rozwinięta i zabezpiecza zarówno tranzyt wojsk operacyjnych, jak transport wewnętrzny. Na 100 km^2 powierzchni przypada średnio 11 km linii kolejowych /wskaźnik krajowy - 8,6 km/.

Ma to olbrzymie znaczenie zarówno dla systemu OTK, jak ze względu na tranzyt i zaopatrywanie wojsk operacyjnych.

Sieć linii kolejowych na obszarze POW ilustruje tabela nr 8.

Linie kolejowe eksploatowane. Stan na 31.12.64r.

Tabela nr 8

Województwa	Ogółem		Normalnotorowe				Wąskotorowe
	w liczbach bezwzględnych	na 100 km2	Razem	w tym: jednotorowe	w tym: dwutorowe	zelektryfikowane	
	Długość w kilometrach						
POLSKA	26.928	8,6	23.332	16.005	7.239	1.384	3.596
Bydgoskie	2.486	12.0	2.010	1.401	609	-	476
Gdańskie	1.446	13,2	1.190	964	203	51	256
Koszalińskie	1.356	7,5	1.187	1.057	130	-	169
Szczecińskie	1.418	11,2	1.106	925	181	-	312
Ogółem:	6.706	11,0	5.493	4.347	1.123	51	1.213

Do najważniejszych szlaków komunikacyjnych na terenie POW zaliczamy:

Drogi kolejowe równoleżnikowe:

- TORUŃ, BYDGOSZCZ, PIŁA, GORZÓW WLKP, KOSTRZYN;
- OLSZTYN, IŁAWA, GRUDZIĄDZ, CHOJNICE, SZCZECINEK z rozgałęzieniem na STARGARD SZCZ., SZCZECIN oraz KOŁOBRZEG;
- GIŻYCKO, LIDZBARK WARM., ELBLĄG, TCZEW z rozgałęzieniem na STARGARD GD., CHOJNICE, na KOŚCIERZYNĘ, SŁAWNO, DRAWNO i na GDAŃSK, WEJHEROWO;
- WEJHEROWO, SŁUPSK, KOSZALIN, KOŁOBRZEG, GRYFICE, SZCZECIN.

Drogi kolejowe południkowe:

- KOSTRZYN, SZCZECIN, KAMIEŃ POM.;
- GORZÓW WLKP., STARGARD SZCZ., BIAŁOGARD, KOSZALIN;
- PIŁA, SZCZECINEK, SŁUPSK;
- NAKŁO, CHOJNICE, KOŚCIERZYNA, KARTUZY, GDYNIA z rozgałęzieniem na LEBORK, LEBA.

Najważniejsze węzły kolejowe:

Stacje kolejowe są o przepustowości od 80 - 150 par pociągów na dobę i wystarczającej ilości urządzeń za i wyładowczych. Mosty, przepusty i wiadukty w dobrym stanie. Wszystkie stacje węzłowe posiadają war-

sztaty naprawcze i parowozowanie oraz własne wieże ciśnień, składy węgla, zbiorniki paliw i magazyny.

SZCZECIN - węzeł 6 linii kolejowych, w tym 4 magistrale w kierunkach: GDAŃSK, BERLIN, POZNAŃ i GOLCZEW. Węzeł składa się z 14 stacji, ważniejszych w płd i płd wsch części miasta. Dworzec towarowy nad PARNICA, posiada magazyny o pow. 18.000 m^2. Rampy murowane lub brukowane. Składy węgla wyposażone w specjalne urządzenia do szybkiego załadunku. Dojazd do ramp brukowany. Słabe warunki maskowania stacji i rozmieszczenia wojsk w bliskości ramp.

BYDGOSZCZ - Węzeł 8 linii kolejowych. Przepustowość 135 par pociągów na dobę. Stacja ma własną wieżę ciśnień, hydrofornię i 9 żurawi o łącznej wydajności ponad 3500 m^3 wody na dobę. Parowozowania posiada 24 stanowiska mogące pomieścić około 60 parowozów. Składy opałowe o pow. 6943 m^2 /ponad 10 tys. ton węgla/. Wystarczająca ilość ramp i urządzeń załadowczych.

TORUŃ - Węzeł 8 linii o przepustowości 86 par pociągów na dobę. Parowozownia ma 3 hale i 27 stanowisk na 85 parowozów. Własna wieża ciśnień, pompownia i 14 żurawi. Składy opałowe /6.000 m^2/ mogą pomieścić 9600 ton węgla. Warunki maskowania i rozmieszczenia w pobliżu stacji - dobre.

GDAŃSK - Stacja leży w zach części miasta ze stacją rozrządową w południowej. Węzeł 3 linie kolejowe z dwoma parowozowniami. Na stacji 3 rampy boczne /217 m + 2 x 50 m/ i 7 placów ładunkowych o długości 180 - 430 m.

TCZEW - Węzeł czterokierunkowy z linią obwodową /GDAŃSK-BYDGOSZCZ/. Stacja posiada parowozownię i warsztat naprawczy taboru kolejowego, wieżę ciśnień, pompownię, skład opałowy i 3 rampy o długości 35 - 130 m.

Należy nadmienić, że zarówno sieć kolejowa, jak urządzenia są stale modernizowane i rozbudowywane. Ostatnio elektryfikuje się szereg linii, co w poważnej mierze przyczyni się do zwiększenia ilości wykonywanych przewozów.

2. Drogi kołowe

Drożnia POW jest o gęstości 37,2 na 100 km^2 /średnia krajowa 35,0/, przy czym przeważają drogi o nawierzchni twardej. Aktualny stan dróg kołowych o twardej nawierzchni ilustruje tabela nr 9.

Tabela nr 9

Województwa	Ogółem		O nawierzchni	
	w liczbach bezwzględnych	na 100 km²	ulepszonej	nieulepszonej
	długość w kilometrach			
POLSKA	108,718	35,0	43,847	64.871
Bydgoskie	6.867	33,0	2.591	4.276
Gdańskie	4.518	41,2	1.785	2.733
Koszalińskie	6.743	37,5	2.771	3.972
Szczecińskie	4.686	37,0	2.083	2.603
Ogółem POW:	24.814	37,2	9.230	13.574

W sieci dróg kołowych wyróżniają się następujące drogi, które w tranzycie i zaopatrywaniu wojsk operacyjnych odegrać mogą zasadniczą rolę.

Drogi samochodowe - równoleżnikowe:

- KALININGRAD - ELBLĄG - MALBORK - z rozgałęzieniem GDAŃSK - SŁUPSK - KOSZALIN - SZCZECIN oraz KOŚCIERZYNA - POŁCZYN ZDRÓJ - STARGARD - GRYFINO;
- OLSZTYN - OSTRÓDA - GRUDZIĄDZ - CHOJNICE - WAŁCZ - CHOSZCZNO - SCHWEDT;
- DZIAŁDOWO - BRODNICA - TORUŃ - PIŁA - GORZÓW WLKP. - CEDYNIA.

Drogi samochodowe - południkowe:

- BRANIEWO - PASŁĘK, KISIELICE, BRODNICA, SIERPC;
- GDAŃSK, KOŚCIERZYNA, CHOJNICE, NAKŁO, POZNAŃ;
- KOŁOBRZEG, KOSZALIN, WAŁCZ, PIŁA;
- KAMIEŃ POM., NOWOGARD, STARGARD, PYRZYCE, GORZÓW WLKP.

Ze względu na gęstość dróg kołowych istnieje możliwość wyznaczenia dróg okręgowych wojewódzkich oraz objazdów i obejść głównych węzłów komunikacyjnych, dróg dofrontowych i rokadowych. Skrzyżowania dróg i linii kolejowych w zdecydowanej większości jednopoziomowe.

Na obszarze POW ze względu na pocięty teren rzekami i jeziorami istnieje 558 ważniejszych mostów i wiaduktów. Szereg dróg przechodzi przesmykami pomiędzy jeziorami oraz lasami, z tych też wzglę-

dów są narażone na zniszczenie bmar, jak również działaniami grup specjalnych. Szczególnie zagrożone mogą być drogi biegnące przez zwarte kompleksy leśne oraz przecinające rz. WISŁĘ i ODRĘ.

Gęsta sieć dróg spowodowała, że transport kołowy oraz zaplecze techniczne są dobrze rozwinięte.

3. Żegluga śródlądowa

W całokształcie komunikacji okręgu dużą rolę odgrywa żegluga śródlądowa.

Do najważniejszych dróg wodnych śródlądowych będących na obszarze POW zaliczamy:

- BYDGOSZCZ - KOSTRZYN przez kanał BYDGOSKI, NOTEĆ, WARTĘ dostępna dla statków i barek II klasy o nośności 600 t, długość około 300 km z 22 śluzami komorowymi;
- KOSTRZYN - SZCZECIN - ŚWINOUJŚCIE przez ODRĘ dostępna dla wszystkich pływających jednostek śródlądowych;
- PŁOCK - GDAŃSK - KALININGRAD przez WISŁĘ;
- OSTRÓDA - ELBLĄG - GDAŃSK przez kanał ELBLĄDZKI i MARTWĄ WISŁĘ;
- MALBORK - ELBLĄG - KALININGRAD przez NOGAT.

Przedstawione drogi wodne mogą być wykorzystane do przewozów wojskowych i gospodarczych. Najpoważniejszym jednak brakiem jest duża ilość śluz i urządzeń, których zniszczenie może przerwać żeglugę. Naprawa tych urządzeń jest trudna i pracochłonna.

f/ Hydrografia

Pomorski Okręg Wojskowy położony jest w terenie częściowo pociętym, gdzie poza szerokimi przeszkodami wodnymi /WISŁA i ODRA/ występuje szereg średnich i małych /DRAWA, BRDA, DRWECA itp/, liczne jeziora /kaszubskie, drawskie/, kanały żeglowne i melioracyjne oraz bagna i grunty podmokłe, mogące w znacznym stopniu utrudniać zarówno działania lądowe wojsk przeciwnika, jak też szybkie przegrupowanie, tranzyt wojsk oraz zaopatrywanie.

Główne przeszkody wodne na równoleżnikowym kierunku ruchu wojsk:

- ODRA, szczególnie w jej dolnym biegu wraz z zespołem jezior i zalewów /szczeciński, kamieński/, gdzie ze względu na rozczłonkowane, głębokie i zamulone koryto oraz bagnistą dolinę możliwości przejścia czołgów po dnie są znikome;
- zespół jezior w rejonie STARGARD SZCZ. - MYŚLIBÓRZ kanalizujący ruch wojsk do wąskich przesmyków międzyjeziornych;
- zespół jezior i bagien w rejonie LEBORK - CHOJNICE;

- BRDA wraz z jeziorem koronowskim, NOTECIA i przyległymi jeziorami;
- WISŁA, szczególnie w dolnym biegu wraz z MOŁTAWA, ŚWIETA, NOGATEM i zmeliorowanym obszarem depresyjnym w rejonie płn MALBORK;
- zespół jezior i kanałów na rubieży: ELBLAG - IŁAWA - BRODNICA.

Ruch południkowy ograniczony jest następującymi przeszkodami wodnymi:

- skanalizowana NOTEĆ płynąca w szerokiej torfiastej dolinie możliwej do przekroczenia tylko po nielicznych drogach;
- zespół jezior w rejonie DRAWSKO-POM., SZCZECINEK.

Szczegółowe dane o ważniejszych rzekach POW

Tabela nr 10

Rzeka	Dolina rzeki			Koryto rzeki				
	szer. w km	Dno	Dostęp do brzegów	szer. w m	Głęb.	Szybkość prądu	Dno	Brzegi
Odra zach i wsch	4-10	bagniste	dostępne	200-220	5,0-8,0	0,2-0,3	muliste	uregul.
Odra śr.bieg.	1-4	piaszczyste	dostępne	120-160	1,7-3,0	0,3	muliste	uregul.
NOTEĆ	4-7	torfiaste	dostępne	20-30	2,0-4,0	0,3	muliste	niedostępne
WISŁA	2-6	piaszczyste	strome	300-500	2,5-7,0	0,3-0,5	piaszczyste	uregulowane
MARTWA WISŁA	-	bagniste	łagodne	40-320	2 - 10	0,1-0,2	muliste	uregulowane
NOGAT	-	depres.	łagodne	180-230	2,5-4,5	0,1-0,3	muliste	trudnodostępne
DRWECA	0,5-4	piaszczyste	strome	30-60	1,0-2,5	1,0-1,5	kamien.	dostępne

Większe jeziora POW

Tabela nr 11

Jeziora	Województwo	Powierzchnia w km²	Największa głębokość	Wzniesienie nad poziomem morza
ŁEBSKO	gdańskie	75,3	6	0,3
DĄBIE	szczecińskie	55,6	4	0,0
MIEDWIE	szczecińskie	36,8	42	14
GARDNO	koszalińskie	25,0	3	0,3
GOPŁO	bydgoskie	23,4	16	77
JAMNO	koszalińskie	22,9	3	0,1
DRAWSKO	koszalińskie	18,6	83	128
WIELIMIE	koszalińskie	18,3	6	133
BUKOWO	koszalińskie	18,0	2,5	0,1

W okresie silnych mrozów /poniżej 15°C/ przekroczenie wymienionych rzek i jezior jest możliwe dla lekkiego sprzętu po lodzie. W okresie spływu kry lodowej i wylewów, rzeki mogą stać się przeszkodą nie do przebycia. Na uwagę zasługuje dolina NOTECI i ŻUŁAWY, które po otwarciu lub uszkodzeniu śluz mogą być zalane na całej szerokości wodą z ogrodzonych akwenów.

Zlodzenie Zatoki Gdańskiej i Pomorskiej występuje w czasie wyjątkowo ostrych zim. Dzięki lodołamaczom żegluga w zatokach może się utrzymywać nawet w czasie długotrwałych i silnych mrozów. Jedynie małe porty /USTKA, DARŁOWO, KOŁOBRZEG i DZIWNÓW/ mogą zostać unieruchomione na okres do dwóch miesięcy. Sztormy nie wywierają zasadniczego wpływu na nawigację dużych okrętów i statków, ograniczają jedynie pływanie małych jednostek i utrudniają wejście do portów leżących nad otwartym morzem.

Możliwości zaopatrzenia w wodę do picia i celów technicznych /dezaktywacja, gaszenie pożarów/ są w przeważającej części POW zadowalające, gdyż duże miasta położone są nad rzekami, a obszary mało zagospodarowane pocięte są licznymi strumieniami.

g/ Klimat POW.

Klimat umiarkowany, przejściowy. Niekiedy całe pory roku ulegają bądź wpływom morskich mas powietrza, powodują ciepłą zimę i chłodne lato, bądź też wpływom lądowych mas powietrznych dających mroźną zimę, gorące lato i skąpe opady atmosferyczne.

Występują tu dość silne wiatry, najczęściej z kierunków zachodnich, północno-zachodnich i południowo-zachodnich. Długość okresu wegetacyjnego waha się od 200 - 215 dni. Początek prac w polu przypada na pierwsze dni kwietnia. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez 35 - 50 dni.

Najbardziej nie odpowiednią porą do działań jest pierwsza połowa wiosny. Nadmierne nawodnienie terenu, zwłaszcza dolin rzek i jezior, powolny odpływ wód i znaczne różnice temperatur powodują duże trudności w ruchu wojsk i rozśrodkowaniu ludności cywilnej z miast zagrożonych,szczególnie poza drogami twardymi.

Temperatury powietrza, opady i zachmurzenie

Tabela nr 12

Stacje meteorologiczne	Wysokość npm	Średnia temp. roku	Skrajna		Średnie opady w mm	Średnie zachmurzenie w stop. x/	Godzin słonecznych			
			maksimum	minimum			wiosna	lato	jesień	zima
GDAŃSK	11	7,7	33,5	-27,7	555	6,6	151	142	42	53
KOSZALIN	33	7,2	35,1	-28,4	737	6,2				
SZCZECIN	1	8,3	36,1	-26,6	561	6,4				
BYDGOSZCZ	47	7,8	36,5	-30,9	522	6,2	108	123	33	39
SZCZECINEK	137	7,0	32,8	-25,6	604	6,7	125	134	34	35

Uwaga: x/ Skala zachmurzenia: 0 - niebo bez chmur, 10 - niebo całkowicie pokryte chmurami.

Temperatury powietrza

Tabela nr 13

Stacje meteorologiczne	Lata	Średnie miesięczne temperatury w stopniach Celcjusza											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
GDAŃSK	średnie 1881-1964	-1,5	-0,9	1,7	6,3	11,3	15,3	17,6	16,6	13,5	8,4	3,4	0,2
KOSZALIN	- " -	-1,5	-0,9	1,7	5,9	11,0	14,4	16,7	15,2	12,4	7,7	3,1	0,0
SZCZECIN	- " -	-0,9	-0,1	3,0	7,5	12,9	16,2	18,3	16,9	13,6	8,5	3,5	0,5
BYDGOSZCZ	- " -	-2,1	-1,2	1,9	7,2	13,0	16,4	18,4	16,9	13,1	7,8	2,7	-0,6
SZCZECINEK	- " -	-2,3	-1,6	1,3	6,1	11,8	14,9	16,9	15,5	12,2	7,4	2,5	-0,8

Opady

Tabela nr 14

Stacje meteorologiczne	Lata	Miesięczne sumy opadów w mm											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
GDAŃSK	średnie 1881-1964	35	26	32	35	48	53	70	70	57	41	47	41
KOSZALIN	- " -	52	40	42	42	53	70	85	94	80	61	58	60
SZCZECIN	- " -	44	31	36	37	44	52	77	64	46	43	39	48
BYDGOSZCZ	- " -	34	26	34	37	51	54	69	61	46	37	36	37
SZCZECINEK	- " -	42	32	36	39	57	57	81	71	54	44	44	47

Zachmurzenie

Tabela nr 15

Stacje meteorologiczne	Lata	Średnie zachmurzenie w stopniach											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
GDAŃSK	1963	8,3	8,0	6,4	6,9	7,5	6,1	6,1	6,6	6,2	6,0	8,2	7,7
KOSZALIN	1963	8,1	7,9	7,2	6,9	7,9	6,5	6,4	7,4	6,2	6,8	7,9	6,9
SZCZECIN	1963	7,8	7,6	6,6	6,9	7,6	5,9	6,9	7,4	5,8	6,7	8,0	7,3
BYDGOSZCZ	1963	8,0	8,6	6,7	7,0	7,7	6,3	6,6	7,0	6,0	6,3	8,3	8,1
SZCZECINEK	1963	8,4	8,5	7,1	6,9	7,7	6,4	6,6	7,6	6,6	7,1	8,6	7,2

h/ Ocena terenu na obszarze POW

Ogólnie teren POW jest dogodny do działania i rozmieszczenia wszystkich rodzajów wojsk. Teren jest w większości zalesiony z dużą ilością jezior, rzek o szeroko rozbudowanej sieci dróg kołowych i kolejowych co ułatwia sprawne przegrupowanie i przemarsz wojsk operacyjnych i OTK oraz umożliwia działanie nieprzyjacielowi na obszarze całego okręgu.

Dobrze rozbudowana sieć komunikacyjna wraz z lasami i murowanymi osiedlami /wiejskimi i miejskimi/ umożliwia należytą organizację obrony przed środkami napadu powietrznego nieprzyjaciela, szczególnie w zakresie rozśrodkowania ludności i dóbr materialnych z obiektów zagrożonych. Teren na ogół równinny sprzyja warunkom rażącym broni jądrowej. Należy się liczyć z poważnymi stratami i utrudnioną akcją ratowniczą, szczególnie w tych miastach lub węzłach komunikacyjnych, do których dochodzą dość duże masywy leśne /np. BYDGOSZCZ, SZCZECIN, PIŁA, GDYNIA, TORUŃ itp/. W rejonach tych mogą powstać zawały na drogach komunikacyjnych, pożary olbrzymich połaci lasu, które uniemożliwiają podejście sił i środków ratowniczych do atomowego rejonu porażenia. W planach operacyjno-obronnych poszczególnych województw, należy na ten problem zwrócić uwagę oraz przygotować siły i środki okręgowe do likwidacji w obiektach wojskowych i pomocy układowi terytorialnemu w likwidacji skutków bmar. Duża ilość rzek, jezior, stawów na terenie POW sprzyja w gaszeniu pożarów i dezaktywacji ludzi i sprzętu. Jednak należy pamiętać, że wody te są narażone na promieniotwórcze skażenie, szczególnie ten problem wystąpi na wodach stojących /jeziora, stawy/.

Warunki działania desantu powietrznego nieprzyjaciela są możliwe na całym obszarze POW. Jednak z punktu widzenia terenowego, który wpływa na zadania operacyjne wojsk lądowych możliwe jest wysadzenie desantu na rubieżach rzeki ODRA i WISŁA.

W przypadku działań zaczepnych państw NATO na kierunku: HANNOWER, płd SZCZECIN, zmusza wojska lądowe państw pokonania rz. ODRA w dolnym biegu, które na odcinku: CEDYNIA, SZCZECIN, przepływa dwoma korytami /ODRA ZACHODNIA i ODRA WSCHODNIA/ oddalonych od siebie 2 - 3 km. Z powodu znacznej szerokości i głębokości koryta oraz zupełnie otwartej podmokłej doliny pociętej dużą ilością starorzeczy, stawów i kanałów, jak też z uwagi na możliwość zalania doliny drogą zniszczenia śluz i wałów ochronnych, rzeka na omawianym odcinku jest, poza istniejącymi stałymi prze-

prawami, przeszkodą bardzo trudną do przebycia. Forsowanie tego odcinka wymaga dużej ilości sił i środków przeprawowych. W celu uchwycenia przepraw możliwe jest wysadzenie desantu między: SZCZECINEM a KOSTRZYNIEM, a tym samym zabezpieczenia pokonania przeszkody wodnej przez wojska państw NATO.

Przez rz. ODRA na odcinku: SZCZECIN - KOSTRZYN znajduje się obecnie szereg stałych przepraw, z których będą korzystać wojska operacyjne. Należy się liczyć, że państwa NATO doceniają znaczenie przepraw, będą dążyły do ich wykorzystania lub zniszczenia drogą dywersji lub sabotażu. Najdogodniejsze warunki do organizacji przepraw w rejonie: CEDYNIA, GOZDOWICE oraz na SZEROKIM NURCIE DOMIARY w rejonie: POLICE.

Desant na rubieży rz. WISŁA możliwy jest na odcinku: GRUDZIĄDZ, WŁOCŁAWEK na wsch i zach brzegu rzeki. Na tym odcinku rz. WISŁA wyprowadza dogodny kierunek: SCHWEDT, PYRZYCE, MIROSŁAWIEC, płn BYDGOSZCZ, wygięcie w kierunku zachodnim koryta rzeki, umożliwia to wojskom desantowym organizację obrony w rejonie największej ilości mostów w środkowym biegu rz. WISŁA i utrzymania tego rejonu do podejścia wojsk operacyjnych. W dolnej części rz. WISŁA desant powietrzny jest mało prawdopodobny. Najdogodniejsze rejony budowy przepraw: GNIEW, NOWE, FORPOSZ CHEŁMIŃSKI, BOROWNO, SOLEC KUJAWSKI, NIESZAWA.

W przypadku rozpoczęcia działań zaczepnych przez państwa NATO w kierunku wschodnim, nasze wybrzeże już w pierwszym okresie działań wojennych może być miejscem wysadzenia przez nieprzyjaciela silnych desantów morskich, który może współdziałać z desantem powietrznym.

Linia brzegowa morza Bałtyckiego jest nie rozwinięta, jednostajna, prawie cały pas nadmorski ma charakter wydmowy, miejscami zalesiony, miejscami otwarty. Na odcinkach zalesionych dobra osłona przed obserwacją lotniczą i z morza.

Na odcinku: MIĘDZYZDROJE, KRZEMYNO brzeg morski przeważnie wysoki i strony, od 17-60 m przy 50° - 80° spadzie, w niektórych miejscach brzegi stanowią prostopadłą ścianę o wysokości do 20 m. Wzdłuż brzegu morskiego ciągnie się plaża piaszczysta o szerokości 20-100 m. Płycizna przybrzeżna szeroka. Warunki organizacji obrony dobre, lądowanie desantu morskiego - złe.

Na odcinku: KOŁOBRZEG, JASTRZEBIA GÓRA brzeg morski dogodny, wysokość dochodząca do 6 m oddzielony plażą piaszczystą o szerokości 80-1[illegible].

Płycizna przybrzeżna wąska i izobata 5 m przebiega wzdłuż brzegu morskiego w odległości 100-300 m, a izobata 10 m w odległości 1-4 km od brzegu. Dobre warunki lądowania desantu morskiego na odcinkach:

- KOŁOBRZEG-jez. MIELNO pojemność do pułku desantowego;
- jez. ŁEBSKIE-JASTRZEBIA GÓRA pojemność do dywizji desantowej.

Wysadzenie z morza grup dywersyjnych możliwe jest na całym wybrzeżu.

Do rozbudowy obrony wymagane jest nagromadzenie odpowiednich materiałów zabezpieczających prace ziemne przed lotnymi piaskiem.

Duża ilość kompleksów leśnych umożliwia rozmieszczenie i maskowanie wojsk operacyjnych i OTK w rejonach alarmowych i wyjściowych na obszarze całego okręgu, przed rozpoznaniem nieprzyjaciela. z powietrza, z drugiej zaś strony stwarza dogodne warunki do zakładania baz grupom specjalnym i bandom zbrojnego podziemia.

W dużych kompleksach leśnych w rejonie: wsch SZCZECIN, płn GORZÓW WIELKOPOLSKI, płn PIŁA, płn TUCHOLA oraz płn zach części obszaru WOW występuje duża ilość terenów zabagnionych i podszycia leśnego, w których mogą być zakładane bazy grup specjalnych i band zbrojnego podziemia. Przez wszystkie większe kompleksy leśne przechodzą drogi tranzytowe, na których obiekty komunikacyjne mogą być niszczone. Utrzymanie dróg w stałej gotowości technicznej wymaga wydzielenia znacznych sił i środków do ochrony i obrony obiektów komunikacyjnych. Do działań pościgowo-likwidacyjnych za grupą specjalnego przeznaczenia nieprzyjaciela w lasach o dużym podszyciu należy utrzymywać łączność wzrokową pomiędzy żołnierzami przeczesujących las.

Co robi przedstawia obszar POW z punktu widzenia wojskowo-obronnego

III. MOŻLIWOŚCI NIEPRZYJACIELA

Zarysowująca się przewaga ZSRR nad USA w dziedzinie pocisków międzykontynentalnych zmusza państwa zachodnie do zrewidowania dotychczasowych koncepcji strategicznych. Nowa koncepcja zakłada możliwość prowadzenia różnego rodzaju wojen od konwencjonalnej do wojny globalnej. Państwa NATO przewidują szereg przedsięwzięć wojennych w celu dezorganizowania i osłabienia zaplecza państw socjalistycznych, w tym obszaru POW. Położenie geograficzne POW powoduje, że obszar okręgu, w wypadku konfliktu zbrojnego stanie się obiektem oddziaływania broni jądrowej NATO, oddziałów specjalnych i desantów powietrznych. Odcinek naszego wybrzeża morskiego stwarza dodatkowe zagrożenie ze strony sił morskich NATO, rozmieszczonych w zachodnim i płn - zach rejonie MORZA BAŁTYCKIEGO.

a/ Możliwości wykonywania zmasowanych uderzeń jądrowych przy użyciu lotnictwa

Cały obszar POW jest w zasięgu bojowego lotnictwa państw NATO.

Siły powietrzne przeciwnika na środkowo-europejskim TDW stanowią 75% całości sił powietrznych państw NATO znajdujących się w Europie. Siły powietrzne rozmieszczone na Północnym Kierunku Strategicznym obejmują 2 PTSP, część 3 ALT oraz narodowe siły powietrzne W.Brytanii i DANII.

Na obszar płn części NRD i POLSKI może być użyte ogółem około 450-500 samolotów nosicieli broni jądrowej, z tego na POW może być użyte około 200-250 samolotów / /orientacyjnie i w grubszym przybliżeniu 50 %/.

Na liczbę składają się jednostki lotnicze USA /bazujące w EUROPIE//NRF, BELGII, HOLANDII i DANII/. /Poniższa tabela ilustruje wkład ilościowy wymienionych państw w ogólną ilość samolotów-nosicieli broni jądrowej działających na korzyść Północnej Grupy Armii/.

Tabela nr 16

Nazwa związku	Państwo	Wkład ilościowy samolotów-nosicieli bmar według typów i rodzai lotnictwa			Razem
		bombowce strategiczne	bombowce taktyczne	myśliwsko-bombowe	
2 PTSP	USA	-	48	-	48
	NRF	-	-	50	50
	BELGIA	-	-	72	72
	HOLANDIA	-	-	36	36
3 ALT 50% x/	USA	-	-	112	112
Siły powietrzne narodowe i strategiczne	USA i WB	115	-	-	115
	DANIA	-	-	48	48
Razem:		115	48	318	471

x/ 3 ALT przeznaczona jest do działania na korzyść Północnej i Centralnej Grupy Armii.

Liczby te mogą być zwiększone kosztem strategicznych sił powietrznych USA, W. BRYTANII i FRANCJI. Należy się liczyć, że przedstawione siły mogą wziąć udział w "ogólnej strategicznej ofensywie powietrznej".

Z rozmieszczenia przedstawionych sił powietrznych NATO wynikają, zasadnicze kierunki ich działania:

- kierunek północno-zachodni wyprowadzający z wysp Brytyjskich, przez Wyspy Duńskie, KOŁOBRZEG, BYDGOSZCZ;
- kierunek zachodni wyprowadzający w północnej części FRANCJI przez BRUKSELE, HANNOWER, SZCZECIN, GDAŃSK.

Należy liczyć się, z tym, że lotnictwo przeciwnika będzie działało grupami /bombowce po 2 - 4 samolotów, myśliwskich po 4-6 samolotów/ i na niskim pułapie oraz, że 80% samolotów jest stale w gotowości bojowej. W strategicznej operacji powietrznej może wziąć udział około 70% samolotów będących w stanie gotowości bojowej, jeżeli przyjąć, że 30% pozostanie w odwodzie.

W związku z tym państwa NATO dla wykonania uderzeń jądrowych na obszar POW mogą skierować około 20-30 grup samolotów bombowych i taktycznych lotnictwa myśliwsko-bombowego, to oznacza, że przeciwnik może na obszarze POW jednocześnie zaatakować 20-30 obiektów.

to różni się zgadza
w- str. 28

115
41
163 : 4 = 0
40
2 1

163 : 2 - 4
40
8 1

318 : 4 : 6
79 1/4 - 1/3
53 1/2

120

Charakterystyka samolotów-nosicieli broni jądrowej

Tabela nr 17

Lp.	Typ samolotu	Załoga	Prędkość maks. km/godz.	Pułap maks. /m/	Zasięg maks. /km/	Uzbrojenie jądrowe	Napęd, ilość i moc silników	Uwagi:
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Bomb.strat.B-47	3	960	13.000	10.000	1 bomba 5 MT lub 1 bomba 20 KT + 2% rakiet Rascal	6 x 2720	
2.	-"- Valiant	5	1020	16.000	5.000	1 bomba do 5 MT	4 x 340	
3.	-"- Vulkan	5	1100	17.000	8.000	1 bomba 5 MT + jedna bomba 20 KT lub dwa poc. Blue Steel	4 x 5000	
4.	-"- Vietor	5	1100	17.000	8.000	1 bomba 5 MT + jedna 20 KT lub dwa poc. Blue Steel	4 x 5000	
5.	Bomb. takt. Canberra B-8	2	960	15.000	4.800	bomba atomowa	2 x 3400	
6.	Bomb. takt. B-66	3	1100	13.500	2.700	bomby atomowe o mocy 6,16,60,75,100 i 300KT	2 x 4430	
7.	Bomb.takt. Vant.B	2	1100	15.000	3.500	bomby atomowe	2 x 3500	
8.	Myśl.-bomb. F-84F	1	1100	15.000	3.200	bomby atomowe o mocy 2,5,9,28 i 47KT	1 x 3270	
9.	Myśl.-bomb. F-100D	2	1300	15.000	1.800	bomby atom. o mocy 2,5,9,28,47,75i300KT	1 x 4500	
10.	Myśl.bomb. F-101	1	1700	18.000	4.500	bomby atomowe 75 i 300 KT	2 x 4540	
11.	Myśl.bomb. F-105	1	2400	15.000	3.600	bomba atomowa: 15,47,75 i 300 KT	1 x 7800	

b/ Możliwości wykonania uderzeń za pomocą broni rakietowej.

W chwili obecnej na obszar PRL mogą oddziaływać pociski rakietowe:

Tabela nr 18

Typ pocisku	Przynależność	Ilość		Rozmieszczenie	Zasięg w km	Uwagi
		jednostek	wyrzut.			
MACE	USA	skrzydło	32	NRF	1.100	
MATADOR	NRF	4 eskadry	64	NRF	1.000	
PERSHING	7 AP USA	2 dyony	8	NRF	600	
PERSHING	PGA NRF	2 dyony	8	NRF		przewidz. w planach
PERSHING	4 PTSP NATO	1 dyon	4	NRF	600	
Razem:			126			

Pociski te obejmują swym zasięgiem obszar okręgu do rubieży rz. WISŁA. Ponadto obszar POW leży w całości w zasięgu pocisków rakietowych typu "POLARIS" wystrzeliwanych z akwenu Morza Północnego a także pocisków strategicznych.

Wykonanie przez nieprzyjaciela uderzeń bronią masowego rażenia na terytorium POW może spowodować:

- okresową lub częściową dezorganizację dowodzenia i kierowania;
- zdezorganizowanie pracy przemysłu i komunikacji;
- olbrzymie straty ludzkie i materialne wywołując odpowiednią reakcję psychiczną;
- skażenie terenu.

Jaki to ma wpływ na planowanie i org. obrony OW?

d/ Możliwości działania wojsk lądowych.

Na kierunku: płd HAMBURG, płd SZCZECIN, BYDGOSZCZ najbardziej prawdopodobne jest działanie związków taktycznych Północnej Grupy Armii w składzie:

- 1 brytyjski korpus armijny /1,2,4 D/;
- zachodnio-niemiecki korpus armijny /1,11 DZ, 3 DPanc/;
- 1 belgijski korpus armijny /1,16 DZ/;

Trudno będzie znaleźć pomocy od ukł. tow. dla zadań OW - naszej będzie odwrotnie

- 1 holenderski korpus armijny /1,4 DZ/;
- 4 kanadyjska brygadowa grupa piechoty.

Ponadto w skład wojsk Północnej Grupy Armii mogą wejść siły do dywizji powietrzno-desantowej oraz szereg jednostek korpuśnych i armijnych, szczególnie artyleryjskich, inżynieryjnych, rozpoznawczych i specjalnego przeznaczenia /dywersyjno-rozpoznawcze/.

W wypadku prowadzenia przez nieprzyjaciela działań zaczepnych może on siłami głównymi rozwinąć działanie w kierunku: płn HANNOWER, płd SZCZECIN, a następnie z obszaru płd SZCZECIN w kierunkach:
- STARGARD SZCZECIŃSKI, POŁCZYN ZDRÓJ, GDAŃSK;
- PYRZYCE, WAŁCZ, BRODNICA.

Natarcie poprzez ŚWINOUJŚCIE i Zalew SZCZECIŃSKI może mieć charakter wyłącznie lokalny.

e/ Możliwe rejony działania desantu powietrznego i morskiego.

Dla współdziałania z wojskami lądowymi w rejonie rz. ODRA, a następnie rz. WISŁA, możliwe jest wysadzenie desantu powietrznego szczególnie w rejonach:
- na wsch brzegu rz. ODRY między SZCZECINEM, a KOSTRZYNIEM;
- na wsch brzegu rz. WISŁY płn lub płd BYDGOSZCZ.

Początkowo bardziej zagrożony jest rejon płd SZCZECIN, po sforsowaniu ODRY - rejon płn i płd BYDGOSZCZ.
Działanie desantu powietrznego na rz. ODRA i WISŁA może stworzyć dogodne warunki utrzymania przepraw i pokonania przeszkód wodnych przez nacierające wojska nieprzyjaciela oraz sparaliżować komunikację, głównie w relacji wschód - zachód.
Należy się również liczyć z wysadzeniem desantu morskiego. Możliwe rejony lądowania desantu morskiego dla współdziałania z wojskami lądowymi działającymi z obszaru płd SZCZECIN, szczególnie na odcinkach:
- JASTRZEBIA GÓRA, ŁEBA;
- KIELNO, KOŁOBRZEG.

Lądowanie z morza może być ściśle związane z desantowaniem silnym grup z powietrza bezpośrednio na brzeg lub w głębi obszaru POW. Możliwe siły desantu morskiego - do dywizji. Liczyć się także należy z próbami opanowania przez zaskoczenie portów i ważnych lotnisk, a także ważnych węzłów komunikacyjnych, cieśnin i panujących nad komunikacjami obszarów.

f/ Możliwe działania dywersyjno-sabotażowe.

Działania dywersyjno-sabotażowe mogą być one prowadzone na terytorium POW, ze szczególnie dużą intensywnością w przypadku nie stosowania broni masowego rażenia siłami:

- specjalnego przeznaczenia;
- grup rozpoznawczo-dywersyjnych rodzajów wojsk, związków operacyjnych i taktycznych;
- band zbrojnego podziemia.

Pomorski Okręg Wojskowy jest w sferze zainteresowań państw NATO, dlatego należy się liczyć, że obecnie w warunkach pokojowych dążą oni do realizacji wstępnego dywersyjnego przygotowania terenu dla późniejszej działalności. W początkowej fazie wojny możliwe jest przede wszystkim działanie grup specjalnego przeznaczenia. Organizacja band zbrojnego podziemia i szeroka działalność sabotażowa bardziej prawdopodobna jest w okresie późniejszym.

Przyjmując, że drużyna operacyjna specjalnego przeznaczenia otrzymuje rejon działania o wielkości 800 km^2 oraz, że obszar całego okręgu będzie nimi pokryty, wówczas należy się liczyć z 78 drużynami dywersyjnymi. /62.427 km^2 : 800 = 78 drużyn/.
Przyjmując przeciętną liczebność drużyny tego typu za około 15 osób, należy się liczyć z działalnością około 1500 dywersantów. Jednakże aktualne możliwości przeciwnika, w tym zakresie wydają się być znacznie niższe.

Z punktu widzenia położenia prawdopodobnych obiektów ataku oraz warunków demograficznych najdogodniejszymi rejonami bazowania sił dywersyjnych mogą być:

- duże skupiska ludnościowe /duże miasta/;
- płd część województwa szczecińskiego;
- płd wsch część województwa koszalińskiego;
- płn część województwa gdańskiego;
- BORY TUCHOLSKIE.

Najbardziej zagrożonymi działalnością dywersyjną przeciwnika są:

- urządzenia komunikacyjne /mosty, wiadukty, stacje kolejowe, system łączności, rurociąg, linie energetyczne itp/;
- obiekty nieopłacalne lub trudno dostępne dla broni masowego rażenia i środków konwencjonalnych przede wszystkim zaś zakłady przemysłowe ważne z wojskowego punktu widzenia, dowództwa, sztaby, organa administracji państwowej.

Ponadto grupy te mogą rozwinąć intensywną działalność rozpoznawczą, organizacyjną /przygotowanie i kierowanie zbrojnym podziemiem/ oraz psychologiczną.

g/ Działanie psychologiczne.

Terytorium Pomorskiego Okręgu Wojskowego jest terenem szczególnie intensywnego oddziaływania psychologicznego państw NATO. Celem tego oddziaływania jest wywołanie niezadowolenia i niechęci społeczeństwa do władzy ludowej, zyskanie sympatii do państw NATO i stworzenie korzystnego gruntu dla innego rodzaju działań specjalnych. Państwa NATO w swej propagandzie w odniesieniu do okręgu dążą do stworzenia niepewności na ziemiach odzyskanych oraz pobudzają nacjonalizm ukraiński. Z punktu widzenia politycznej sytuacji demograficznej do zagrożonych województw pod względem psychologicznym należą:
- gdańskie /powiat SZTUM, WEJHEROWO, KARTUZY/;
- koszalińskie /powiaty: ZŁOTÓW, BYTÓW, SŁUPSK/;
- bydgoskie /powiaty: CHOJNICA, TUCHOLA, SEPOLNO, ŚWIECIE/.

IV. MOŻLIWOŚCI SIŁ WŁASNYCH

a/ Siły centralnego podporządkowania stacjonujące na obszarze POW

1 KOPK w składzie: 2 i 5 BAR, 20 par, 7 i 12 pa mk 11,12 i 13 plm, 4,5 i 6 sbrt broni obszaru powietrznego POW w granicach: morska granica państwowa PRL, BRANIEWO, GOSTYNIN, WAGROWIEC, KOSTRZYN, zach granica państwowa PRL.

Główny wysiłek obrony 1 KOPK skupia wzdłuż wybrzeża morskiego.

1 KOPK realizuje następujące główne zadania:
- organizuje ciągłą strefę radiolokacyjnego rozpoznania od wysokości 500 m prowadzi rozpoznanie środków napadu powietrznego i powiadamiania o sytuacji powietrznej; prowadzi obserwację wybuchów jądrowych i kierunków przesuwania się obłoków oromieniotwórczych;
- zapewnia bezpośrednią rakietową osłonę przeciwlotniczą obiektów: SZCZECIN, GDYNIA i GDAŃSK oraz osłonę siłami artylerii przeciwlotniczej mostów na rz. WISŁA w rejonach: GRUDZIĄDZ, CHEŁMNO, FORDON, TORUŃ, WŁOCŁAWEK;
- zapewnia obronę przeciwlotniczą obiektom i wojskom operacyjnym w całym rejonie obrony korpusu przez:
  a/ rakietową artylerię przeciwlotniczą rozwiniętą wzdłuż wybrzeża morskiego w systemie osłony strefowej w powiązaniu z bezpo-

średnią osłoną obiektów GDYNIA - GDAŃSK, SZCZECIN;

b/ lotnictwo myśliwskie działające w całym rejonie obrony korpusu.

Marynarka wojenna: 18 i 19 FOW /Flotylle Obrony Wybrzeża/. 18 FOW działa na odcinku: ŚWINOUJŚCIE - DĄBKI, 19 FOW - odcinku: /wył/ DĄBKI do wschodniej granicy PRL.

Zadania obydwu FOW realizowane są z morza i lądu na rzecz Połączonej Floty Bałtyckiej oraz w interesie obrony wybrzeża.

Do zadań wykonywanych przez 18 i 19 FOW z morza należy:

- zapewnienie bezpieczeństwa żeglugi okrętów Połączonej Floty Bałtyckiej oraz jednostek pływających resortów Żeglugi Państw Sojuszniczych Układu Warszawskiego w systemie komunikacji wodnej w strefach odpowiedzialności FOW /OPM, OPK, OPOP, OPL/;
- organizacja systemu dozorów na morzu;
- prowadzenie poszukiwania i niszczenia okrętów podwodnych nieprzyjaciela na podejściach do portów wojennych i handlowych, ewentualnych pozycjach ogniowych okrętów podwodnych z uzbrojeniem rakietowym;
- współdziałanie z siłami OTK POW i wojskami operacyjnymi i zespołami uderzeniowymi MW w odpieraniu morskich desantów nieprzyjaciela oraz niszczenie jego sił nawodnych w strefach odpowiedzialności FOW.

Do zadań wykonywanych przez 18 i 19 FOW z lądu należy:

- organizacja brzegowego systemu obserwacji wykrywania i łączności;
- organizacja we współdziałaniu z siłami OTK POW obrony od strony lądu punktów bazowania i obiektów tyłowo-technicznych MW;
- niszczenie we współdziałaniu z wojskami OTK POW, wojskami operacyjnymi oraz zespołem uderzeniowym MW desantów morskich nieprzyjaciela.

W skład Flotylli wchodzi:

- dTR; dyon trałów
- dKTR; " ~~kutr. tral~~ kutr torped.
- dOZ; " dozorowców
- BOD; bryg. okr. des.
- jeden - dwa dopm; dyon okr. przeciw minow
- KPW; Komendy Portów
- RŁO; Rej. Łączn. i Obserw.
- RHydr; Rej. hydrograficzne
- jeden-dwa dywizjony artylerii plot mkę

- batalion transportowy;
- dwa bataliony saperów;
- dywizjon artylerii stałej /lufowej i rakietowej/;
- selrat; sam, esk. lot. ratow
- selZOP. " " " zwalcz. chem. podw.

Wojska wewnętrzne: 15 BM z rejonu: MARGONIN, jez. KALISZAŃSKIE, GOŁAŃCZ, JAKTORO przewidziana przez Sztab Generalny do walki z desantami nieprzyjaciela.

Na obszarze POW w rejonach: płd SZCZECIN, płn i płd wsch BYDGOSZCZ oraz: wsch KOŁOBRZEG, płn LEBORK.

b/ Siły i środki sąsiednich OW

W ramach współdziałania z sąsiednimi okręgami wojskowymi przewiduje się działanie w zakresie zwalczania desantów powietrznych nieprzyjaciela w rejonie:

- płd SZCZECIN - 1 brygada graniczna oraz 2 p milicji granicznej Rostockiego OW NRD;
- Rejon rozmieszczenia: 1 BGr. - DUCHEROW, TORGELOW, YKERMANDE; 2 ppgr: ANGERMINDE. polic. pogran.
  11 BM SOW przewidziany rejon wyjściowy: BORUJA KOŚCIELNA, /wył/ ROSTARZEWO, /wył/ GRODZISK, JASTRZEBNIKI;
- płn i płd wsch BYDGOSZCZ - 8 BM WOW, która ma zaplanowany rejon rozmieszczenia 10 km wsch OSTRÓDA.

c/ Siły i środki POW

Wojska OTK POW istniejące w okresie pokoju:

- 2 BM;
- 4,14 pm;
- 5,6,7 BWOP;
- 1,2 ppont;
- trzy bataliony portowe /GDAŃSK, GDYNIA, SZCZECIN/.

Wojska podporządkowane z chwilą wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia PRL:

- OSAPlot;
- OSS;
- OSA;
- PSZ /podoficerska szkoła zawodowa/.

Stany organizacyjne i wyposażenie tych wojsk zgodne z etatami i wymaganiami okresu pokojowego. Ich reorganizacja i rozwinięcie do stanów

wojennych przewidziane na okres podwyższonej gotowości obronnej państwa. Ponadto na okres wojny przewiduje się zmobilizować:

- SzBArt - TZMob N + 6 TORUŃ;
- Szpaplot - TZMob N + 5 KOSZALIN;
- Szpsam - TZMob N + 5 PIŁA;
- sel sztabu POW; sam. esk lotn.
- 2 eltransp; esk. lotn transp.
- 10,11,12 spoo, 20 sboo, TZMob N + 1; term. zak. mobil.
- b ochrony i obsługi SD OW TZMob N + 3;
- 2 brr TZMob N + 3;
- 2 pit TZMob N + 3;
- 5 sbłącz TZMob N + 2;
- 5 sam ksam TZMob N + 2
- 6 kopchem, 8 krs, 10 krs, TZMob N+2 GRUPA DLN
- 6 krs, 4 kzs TZMob N+2 TORUŃ

Siły i środki obrony terytorium kraju POW zostaną powołane w końcowej fazie okresu podwyższonej gotowości obronnej PRL oraz w okresie bezpośredniego zagrożenia. Z chwilą wprowadzenia okresu bezpośredniego zagrożenia jednostki operacyjnej OTK opuszczą garnizony oraz zajmą rejony rozwinięcia - mapa.

d/ Siły i środki układu terytorialnego

Ilościowe zestawienie sił i środków organizowanych przez poszczególne działy dla wojskowo-obronnych potrzeb województw położonych na obszarze POW.

Tabela nr 19

Lp.	Województwo	pot / typ	bot	ZORT	b tr and sp.	ktz	k Ppoż	KMS	ZOMO	plut odw. MO
1.	SZCZECIŃSKIE	1/B	14	16	1	14	17	17	1	19
2.	KOSZALIŃSKIE	1/C	15	12	1	15	17	19	1	17
3.	GDAŃSKIE	1/A	18	22	1	18	25	25	1	23
4.	BYDGOSKIE	1/B	24	18	1	22	24	24	1	26
	RAZEM:	4	71	68	4	69	83	85	4	85

Siły i środki układu terytorialnego przystosowane są głównie do wykonywania zadań na rzecz własnego obszaru administracyjnego w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia i obrony przeciwdywersyjnej.

Wykorzystanie ich do wykonywania innych zadań nie jest wskazane, a dopuszczalne tylko w sytuacji krytycznej.

e/ Możliwości wykorzystania sił i środków OTK POW do wykonania poszczególnych zadań.

1. Do walki z desantem powietrznym nieprzyjaciela w rejonie płd SZCZECIN można użyć:

Ze szczebla POW:

- 2,4 BM;
- 14 pm;
- 7 BWOP;
- OSS.

Układ terytorialny:

- pot SZCZECIN;
- bot powiatów: STARGARD SZCZ., CHOJNE, GORZÓW WLKP.

Ze szczebla centralnego:

- 15 BM;
- 1 KOPK - jednym plm.

Sąsiedzi:

- 2 BGr, 1 pgr. ROW NRD
- 11 BM SOW

Stosunek sił:

I Wariant. W wypadku wysadzenia przez nieprzyjaciela desantu powietrznego w sile DPD NRF - 11.420 / USA - 14.558

Tabela nr 20

Lp.	Nazwa sił i środków	Ilość		Stosunek sił
		nieprzyjaciela	własnych	
1	2	3	4	5
1.	Piechota /w komp./	13 / 27	93	1 : 5 / 1 : 3,4
2.	Artyleria	22 / 344	249	1 : 2,7 / 1,3 : 1,0
3.	Czołgi	54 / 58	124	1 : 2,3 / 1 : 2,3
4.	Wyrzutnie rakietowe	4 / 37	-	4 : 0 / 37 : 0

II Wariant: W wypadku wysadzenia przez nieprzyjaciela desantu powietrznego w sile BPD /NRF/ - 3.554.

Tabela nr 21

Lp.	Nazwa sił i środków	Ilość		Stosunek sił
		nieprzyjaciela	własnych	
1.	Piechota /w komp./	9	93	1:10,3
2.	Artyleria	22	445	1:20,2
3.	Czołgi	-	124	0 : 124
4.	Wyrzutnie ppanc do czołgów	33	-	1:3,7

Czas podejścia do rejonu możliwego działania desantu powietrznego nieprzyjaciela przewidywanych sił i środków:

- 2 BM - /50 km : 25 km/godz. = 2/ - 2 godz;
- 4 BM /275 km /z rejonu alarmowego/ : 25 km/godz. = 11 / - 11 godz. a z rejonu wyjściowego /100 km : 25 km/godz. = 4/ - 4 godz.;
- 14 pm /90 km : 25 km/godz. = 3 godz. 50 min./ - 3 godz. 50 min;
- OSS /100 km : 25 km/godz. = 4/ - 4 godz;
- 15 BM - /175 km : 25 km/godz. = 7/ - 7 godz;
- 11 BM - / 150 km : 25 km/godz. = 6/ - 6 godz;
- 2 BGr /NRD/ = /40 km : 25 km/godz. = 1 godz. 40 min/ - 1 godz. 40 min.

2. Do walki z desantem powietrznym nieprzyjaciela w rejonie płn i płd wsch BYDGOSZCZ można użyć:

Ze szczebla POW:

- 2,4 BM;
- 14 pm;
- OSA;
- SZPaw;
- WSzMV;

Układ terytorialny:

- pot BYDGOSZCZ, GDAŃSK;
- bot powiatów: TCZEW, KWIDZYŃ, GRUDZIADZ, BYDGOSZCZ, TORUŃ, ŚWIECIE, CHEŁMNO, WABRZEŹNO.

Ze szczebla centralnego:

- 15 BM;
- 1 KOPK - jednym plm;

Sąsiedzi:

- 8 BM WOW

Stosunek sił:

I Wariant:

W wypadku wysadzenia przez nieprzyjaciela desantu powietrznego w sile

DPD NRF - 11.420

USA - 14.558

Tabela nr 22

Lp.	Nazwa sił i środków	Ilość		Stosunek sił
		npla	własnych	
1.	Piechota /w komp./	18/27	86	1:4,6 / 1:3,2
2.	Artyleria	93/344	246	1:2,7 / 1,3:1
3.	Czołgi	54/56	129	1:2,3 / 1:2,3
4.	Wyrzutnie pocisków rak.	4/37	1	1 : 1 / 9 : 1
5.	Wyrzutnie ppanc rakiet.	66/81	-	66 : 0 / 81 : 0

II Wariant:

W wypadku wysadzenia przez nieprzyjaciela desantu powietrznego w sile

BPD /NRF/ - 3.544

Tabela nr 23

Lp.	Nazwa sił i środków	Ilość		Stosunek sił
		npla	własnych	
1.	Piechota /w komp./	9	86	1:9,6
2.	Artyleria	22	246	1:11,1
3.	Czołgi	-	129	0:129
4.	Wyrzutnie ppanc	33	-	33:0

Uwaga: W przedstawionych tabelach stosunku sił nie uwzględniono pododdziałów układu terytorialnego.

Czas podejścia do rejonu możliwego działania desantu powietrznego przewidzianych sił i środków POW:

- OSA - /25 km : 25 km/godz. = 1/ - 1 godz.;
- 4 BM - /100 km : 25 km/godz. = 4/ - 4 godz;
- 2 BM - /300 km : 25 km/godz. = 12/ - 12 godz;
- SzPZ - /150 km : 25 km/godz. = 6/ - 6 godz;
- WSzMW /160 km : 25 km/godz. = 6,5/ - 6,5 godz;
- 15 BM /100 km : 25 km/godz. = 4/ - 4 godz;
- 8 BM /90 km : 25 km/godz. = 3 godz, 50 min./ - 3 godz. 50 min.

3. Do walki z desantem morskim nieprzyjaciela w rejonie wsch KOŁOBRZEG można użyć:

Ze szczebla POW:

- 2,4 BM;
- 14 pm;
- 6 BWOP;
- OSAPlot;
- OSS;
- SzSpM

Układ terytorialny:

- pot KOSZALIN;
- bot powiatów: TRZEBIATÓW, SŁUPSK, BIAŁOGARD, KOSZALIN.

Stosunek sił:

Wariant - w wypadku wysadzenia przez nieprzyjaciela desantu morskiego w sile BZ /NRF/ = 4.347.

Tabela nr 24

Lp.	Nazwa sił i środków	Ilość		Stosunek sił
		npla	własne	
1.	Piechoty /w kompaniach/	9	56	1:6,2
2.	Artyleria	54	175	1:3,2
3.	Czołgi	59	62	1 : 1
4.	Wyrzutnie ppanc	33	0	33 : 0

Czas podejścia do możliwego rejonu działania desantu morskiego nieprzyjaciela przewidzianych sił POW:

- 2 BM - /90 km : 25 km/godz./= 3 godz.40 min./ - 3 godz.40 min;

- 4 BM /170 km : 25 km/godz. = 6 godz. 50 min/ - 6 godz. 50 min;
- 14 pm - /30 km : 25 km/godz. = 1 godz. 15 min/ - 1 godz. 15 min;
- OSAPlot - /40 km : 25 km/godz. = 1 godz. 40 min/ - 1 godz. 40 min;
- SzSpMar /90 km : 25 km/godz. = 3 godz. 50 min/ - 3 godz. 50 min;
- OSS - /125 km : 25 km/godz. = 5 godz./ - 5 godz.

4. Do walki z desantem morskim nieprzyjaciela w rejonie płn LĘBORK można użyć:

Ze szczebla POW:

- 4 BM;
- 2 BM;
- 14 pm;
- 5 BWOP;
- OSAPlot;
- OSS;
- WSz MW;
- SżPZ;

Układ terytorialny:

- pot - GDAŃSK
- bot powiatów: SŁUPSK, LĘBORK, WEJHEROWO.

Stosunek sił:

Wariant - W wypadku wysadzenia przez nieprzyjaciela desantu morskiego w sile DZ /NRF/ = 17.296.

Tabela nr 25

Lp.	Nazwa sił i środków	Ilość		Stosunek sił
		npla	własne	
1.	Piechota /w kompaniach/	21	56	1:2,6
2.	Artyleria	148	207	1:1,4
3.	Czołgi	241	67	3,6:1
4.	Wyrzutnie poc.ppanc	71	-	71:0

Czas podejścia sił POW do rejonu działania desantu morskiego nieprzyjaciela:

- 4 BM - /70 km : 25 = 2,5/ - 2 godz. 50 min;
- 2 BM - /250 km : 25 = 10 / - 10 godz;
- 14 pm - /150 km : 25 = 6/ - 6 godz;
- OSAPlot - /100 km : 25 = 4/ - 4 godz;
- OSS - /225 km : 25 = 9/ - 9 godz;
- WSzMW - /40 km : 25 = 3,4/ - 3 godz. 40 min;
- SzPZ - /150 km : 25 = 6/ - 6 godz.

Wariant jednoczesnego wysadzenia desantu pow. i morsk.

5. Bezpośrednią ochronę obiektów wojskowych i komunikacyjnych, gospodarczych powierzyć wojewódzkim sztabom wojskowym przydzielając im jednostki ochrony:
   - do województwa szczecińskiego - 11 spow;
   - do województwa koszalińskiego - 20 sbo;
   - do województwa gdańskiego - 12 spo;
   - do województwa bydgoskiego - 10 spo.

6. Akcja ratownicza w rejonach porażenia obejmujących obiekty wojskowe i wojska realizują jednostki POW. Ponadto przewiduje się pomoc układowi terytorialnemu w przypuszczalnych rejonach porażenia:
   - SZCZECIN - 2 BM, 1 bib;
   - KOSZALIN - OSAPlot, 1 pm;
   - SŁUPSK - SzSpM;
   - PIŁA - OSS, 2 bib;
   - BYDGOSZCZ, TORUŃ, -OSA, 3 bib;
   - GDYNIA, SOPOT, GDAŃSK - 4 BM, WSzMW, 2 pit;
   - ELBLĄG - SzPZ.

7. W zakresie zwalczania grup specjalnych i band zbrojnego podziemia przewiduje się wykorzystać siły i środki układu terytorialnego. POW przewiduje udzielenie pomocy układowi terytorialnemu w walce z grupami specjalnymi i bandami zbrojnego podziemia i tak:
   - 2 BM - na obszarze województwa szczecińskiego;
   - 14 pm - na obszarze województwa koszalińskiego;
   - 4 BM - na obszarze województwa gdańskiego i bydgoskiego.

8. Dla utrzymania przepraw i budowy mostów na rz. WISŁA przewidziana jest 1 BPont w rejonach: NOWE, MIESZAWA. Na rzece ODRA 1 BPont utrzymuje przeprawy oraz jest w gotowości do budowy mostów w rejonach: POLICE, CEDYNIA, GOZDOWICE.

Wszystkie drogi kołowe na terytorium poszczególnych wpjewództw zabezpieczają REDP oraz 1 BDE. Na okres wojny przewiduje się skupienie głównego wysiłku 1 BDE i REDP na zabezpieczenie tranzytowych dróg kołowych.

Osłonę techniczną komunikacji kolejowej zabezpieczają pociągi odbudowy działu komunikacji KOK.

Na terytorium województw: szczecińskiego, gdańskiego i bydgoskiego utrzymaniem śródlądowych dróg wodnych kierują Okręgowe Zarządy Dróg Wodnych siłami OAR.

f/ Rejony alarmowe i wyjściowe

Wojska OTK POW zajmują rejony alarmowe /wyjściowe/ - jak mapa.

Do zadań pierwszej kolejności oddziały OTK POW przechodzą do rejonów wyjściowych /mapa/ w gotowości do walki z desantem powietrznym działającym w rejonie: płd SZCZECIN oraz z desantem morskim w rejonie: wsch KOŁOBRZEG. W drugiej kolejności do walki z desantem powietrznym w rejonie płn i płd wsch BYDGOSZCZ oraz z desantem morskim w rejonie płn LĘBORK - patrz mapa.

V. ZAMIAR OGÓLNY

Przy ścisłej współpracy z 1 KOPK, 18 i 19 POW oraz siłami układu terytorialnego zapewnić: a/ wojskom operacyjnym możność szybkiego osiągnięcia pełnej gotowości bojowej, przegrupowania się i wyjścia w rejony wyjściowe przy pełnych stanach osobowych, sprzętowych i materiałowych, zapewnić ciągłość dopływu uzupełnień i zaopatrzenia; b/ skuteczną obronę wewnętrzną i pełne bezpieczeństwo w celu utrzymania ciągłości produkcji, komunikacji, łączności oraz warunków niezbędnych dla przeżycia wojny przez ludność kraju.

Główny wysiłek w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia skupić w rejonach przepraw, węzłów dróg i ciągów komunikacyjnych oraz obiektów POW, 1 KOPK i Marynarki Wojennej, a także zapewnić w tym zakresie niezbędną pomoc władzom terytorialnym.

W zakresie obrony przeciw-desantowej, główny wysiłek skupić w rejonie: /wył/ SZCZECIN, /wył/ KOSTRZYN, BARLINEK; pomocniczy w rejonie: płn i płd wsch BYDGOSZCZ.

Główny wysiłek działań przeciw desantom morskim skupić w rejonie: JASTRZEBIA GÓRA, ŁEBA, LĘBORK; pomocniczy w rejonie wsch KOŁOBRZEG.

Główny wysiłek w zakresie działań przeciwdywersyjnych skupić w rejonie BORÓW TUCHOLSKICH, pomocniczy w województwie SZCZECIŃSKIM.

VI. DOWODZENIE SIŁAMI OTK POW

Dla zapewnienia sprawnego dowodzenia organizuje się:

a/ DSD - m. BYDGOSZCZ;

b/ SSD - las 10 km zach SĘPOLNO;

c/ RSD nr 1 - OLESZNO;

nr 2 - KOŚCIERZYNA;

nr 3 - PYRZYCE.

W obronie wybrzeża morskiego organizuje się węzły naprowadzania lotnictwa OPK:

nr 1 - płn KARTUZY;

nr 2 - ŚWIDWIN.

Załączniki:

nr 1 - Plan obrony lądowej POW - mapa;

nr 2 - Plan ochrony przed skażeniami - nie opracowuje się;

nr 3 - Plan wyjścia sztabu POW - nie opracowuje się;

nr 4 - Plan operacyjno-mobilizacyjny - opracowuje się część dot. mob. tyłów 2 A;

nr 5 - Plan mobilizacji i uzupełnień - nie opracowuje się;

nr 6 - Plan inżynieryjnego zabezpieczenia przegrupowania i przemarszu wojsk operacyjnych;

nr 7 - Plan rozpoznania sztabu POW;

nr 8 - Schemat organizacji powiadamiania i alarmowania;

nr 9 - Plan materiałowego i medycznego zabezpieczenia.

SZEF SZTABU POW

- - - - - - - - - - - -

DOWÓDCA POW

- - - - - - - - - - - -

Wykonano w 170 egz.

Egz.nr 1-10 oprac.metod.
Egz.nr 11-170 Bibl.Tajna
Wyk. ppłk Waszkiewicz
Druk. OH, dn. 27.9.65r.
Nr ks. 02502/WW

POUFNE

[redacted]

Egz.nr .....

ZATWIERDZAM
DOWÓDCA POW

- - - - - - - - - - -

PLAN ROZPOZNANIA

SZTABU POW NA OBSZARZE OKRĘGU NA OKRES POKOJU I PIERWSZE DNI WOJNY

Mapa 1 : 200 000

Zadanie na rozpoznanie 1	Wykonawca 2	Rejon działania 3	Uwagi: 4
	I. OKRES POKOJU		
Prowadzić obserwację i rozpoznanie skażeń i zakażeń terenu POW.	Jednostki wojsk operacyjnych. Jednostki OTK OW. Jednostki układu terytorialnego.	Z chwilą ukazania się rozkazu, zorganizować rozpoznanie w garnizonach oraz rejonach ćwiczebnych.	Skład, wyposażenie posterunków obserwacyjno-meldunkowych według wytycznych szefostwa wojsk chemicznych POW.
Ustalić miejsca i punkty ewentualnych przerzutów agentów wywiadu, przemytników.	Pododdziały 5,6,7 BWOP b port.	Zorganizować w nakazanych strefach działania.	
Ustalić ~~miejsca i przygotowywane~~ rejony zrzutu grup specjalnych.	Wojewódzkie sztaby wojskowe - BYDGOSZCZY, - GDAŃSKA, - KOSZALINA, - SZCZECINA	W poszczególnych województwach.	Rozpoznanie prowadzą organa MSW, ~~aparatu partyjnego~~
Śledzić za sytuacją powietrzną i międzynarodową.	1 KOPK; Sztab Generalny; Dowództwo MW	Złożyć zapotrzebowanie do sztabu Generalnego, 1 KOPK oraz MW.	

NXN

1	2	3	4
II. OKRES WOJNY			
6 Ustalić miejsca zrzutu i przerzutu oraz rejony działania grup specjalnych nieprzyjaciela.	- Wojewódzkie sztany wojskowe; - Jednostki OTK POW; - 18 i 19 POW MW.	W pierwszych dniach w rejonach rozmieszczenia i działania.	Meldunki o sytuacji w terenie WSzW przesyłać raz na dobę w formie pisemnej.
5 Sprecyzować rejon działania już istniejących grup specjalnego przeznaczenia i band zbrojnego podziemia.	- Wojewódzkie sztany wojskowe; - Jednostki OTK POW	Główną uwagę zwrócić na kompleksy leśne, płd SZCZECIN, wsch KOSZALIN, BORY TUCHOLSKIE, zach GDAŃSK.	
7 Śledzić za przygotowaniem i dalszym przerzutem grup specjalnego przeznaczenia na obszar POW	- Sztab Generalny; - 1 KOPK; - 18 i 19 POW; BWOP	Złożyć zapotrzebowanie do Sztabu Generalnego oraz w ramach współdziałania otrzymywać wiadomości z 1 KOPK i 18,19 POW.	
1 Ustalić obiekty /obszary, rejony/, które najdotkliwiej obezwładnione zostały uderzeniami jądrowymi nieprzyjaciela.	- Wojewódzkie sztaby wojskowe; - Jednostki OTK POW; - 1 KOPK; - 18 i 19 POW; - Wojska operacyjne czasowo przebywające na obszarze POW.	Bezpośrednio po ataku jądrowym nieprzyjaciela. Obiekty szczególnego zagrożenia: - rubież rz. ODRA, WISŁA; - stolice województw, porty, bazy, węzły komunikacyjne, rejony zajmowane przez wojska, stanowiska startowe rakiet.	
2 Ustalić rejony skażone lub zakażone oraz kierunek przesuwania się obłoku promieniotwórczego.	Wojewódzkie sztaby wojskowe; Jednostki OTK POW.	Bezpośrednio po ataku jądrowym nieprzyjaciela.	Prowadzą rozpoznanie punkty obserwacyjno-meldunkowe.

1	2	3	4
3 Wykryć czas przelotu desantu powietrznego nieprzyjaciela, rejon jego lądowania /desantowania/, siłę, skład, narodowość.	1 KOPK; Wojewódzkie sztaby wojskowe; 5 BWOP.	Szczególną uwagę należy zwrócić od pierwszego dnia wojny na rejon płd SZCZECIN oraz od trzeciego-czwartego dnia na rejon płn lub płd BYDGOSZCZ.	
4 Wykryć czas podejścia desantu morskiego nieprzyjaciela, rejon desantowania, siłę, skład, narodowość.	18,19 POW MW; 1 KOPK; Wojewódzkie sztaby wojskowe; 6,7 BWOP.	Szczególną uwagę należy zwrócić od drugiego-trzeciego dnia operacji zaczepnej nieprzyjaciela na rejony: wsch KOŁOBRZEG, płn LĘBORK.	
Śledzić za rozwojem działań na froncie.	Sztab Generalny	Poprzez komunikaty rozpoznawcze oraz na zapotrzebowanie.	

SZEF WYDZIAŁU ROZPOZNANIA POW

SZEF SZTABU POW

Wykonano w 170 egz.

Egz.nr 1-10 oprac.metod.
Egz.nr 11-170 bibl.tajna
Wyk. ppłk Waszkiewicz
Druk. OH, dn. 27.9.65r.
Nr ks. 02502/WW

Załącznik do operacyjnej częś
planu obrony POW

SCHEMAT
ORGANIZACJI POWIADAMIANIA I ALARMOWANIA NA OBSZARZE POW.

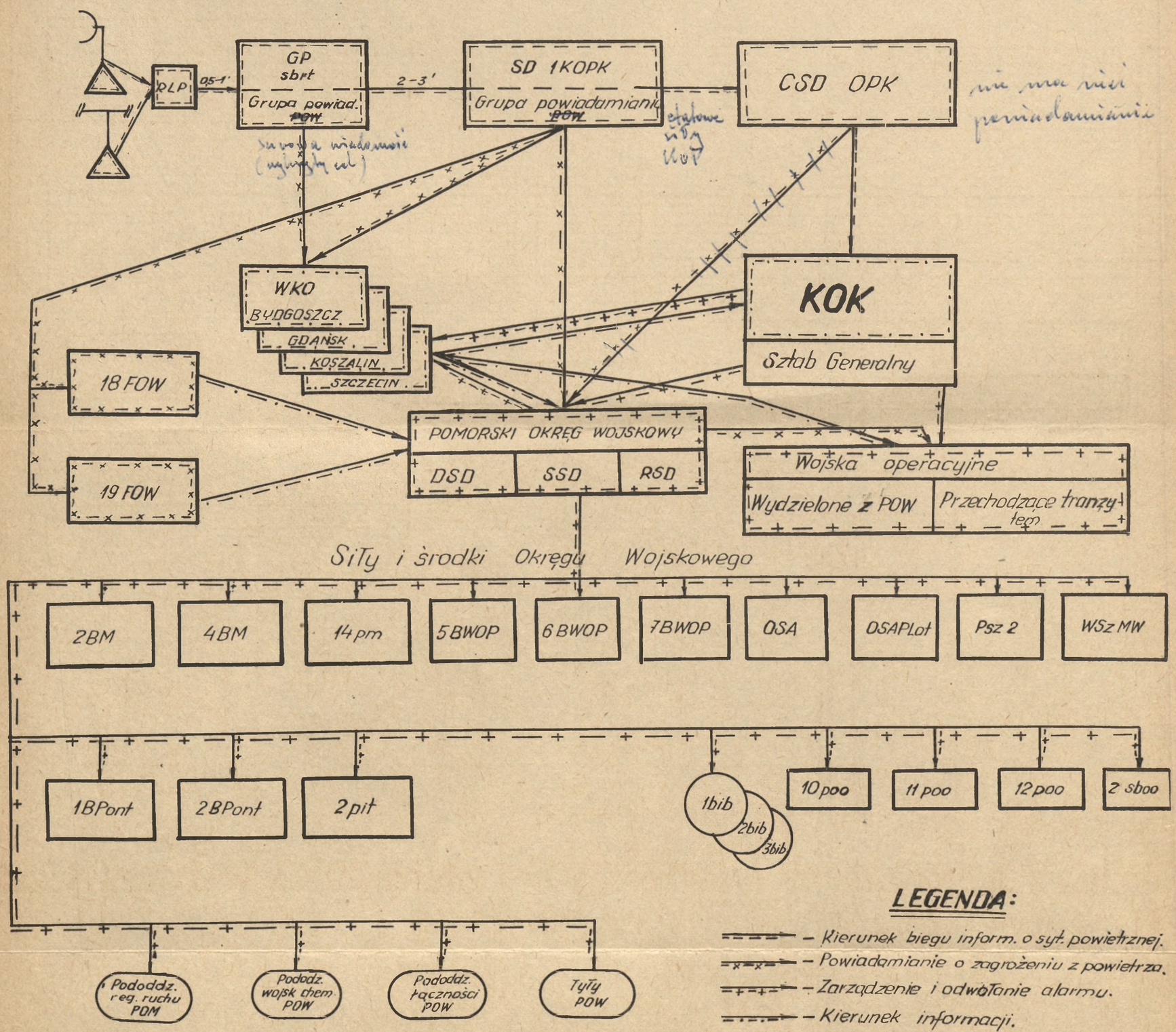

LEGENDA:

- Kierunek biegu inform. o syt. powietrznej.
- Powiadamianie o zagrożeniu z powietrza.
- Zarządzenie i odwołanie alarmu.
- Kierunek informacji.

Sygnały alarmu: ustalone instrukcją MSW

- zagrożenie jądrowe - telefon „BURZA" Telegr. „555
- zagrożenie skażeniami i zakażeniami: - telefon „CHMURA" Telegr. „333

alarm powietrzny - syrena 3'
radiofonizacja
telefonicznie - ogłaszanie alarmu powietrzny dla st. m. W-wy 3X
obserwatorzy - syreny dźwięk po 10' z przerwami 15' przez 3'
odwołanie alarmu syrenami 3'

Wyk. 170 egz.
egz. nr. 1 - 170 B.T.
Wykonał ppłk Waszkiewicz
kreśl. Suchańska